

Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen voor de gemeente Midden-Groningen 2025

De raad van de gemeente Midden-Groningen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders,

gelet op artikel 35 van de Wet op de lijkbezorging en artikel 149 van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen voor de gemeente Midden-Groningen 2025:

HOOFDSTUK 1. INLEIDENDE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. begraafplaats(en):
 1. de gemeentelijke begraafplaats 'De Stille Hof', Knijslaan te Hoogezand;
 2. de gemeentelijke begraafplaats 'Knijslaan Oost', Knijslaan te Hoogezand;
 3. de gemeentelijke begraafplaats 'De algemene Noordooster', Kerkstraat te Meeden;
 4. de gemeentelijke begraafplaats 'Luppenhof', Nieuweweg te Muntendam;
 5. de gemeentelijke begraafplaats 'De Venne', Kerkstraat te Muntendam;
 6. de gemeentelijke begraafplaats Noordbroek, Hoofdstraat te Noordbroek;
 7. de gemeentelijke begraafplaats Noordbroek, Pastorieweg te Noordbroek;
 8. de gemeentelijke begraafplaats Zuidbroek, Kerkstraat te Zuidbroek;
 9. de gemeentelijke begraafplaats 'Vredenhof', Nieuweweg te Zuidbroek;
 10. de gemeentelijke begraafplaats Froombosch, Hoofdweg te Froombosch.
- b. particulier graf: een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
 11. het doen begraven en begraven houden van overledenen;
 12. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
 13. het doen verstrooien van as.
- c. algemeen graf: een graf bij de gemeente in beheer waarin aan een gebruiker gelegenheid wordt geboden tot het doen begraven van overledenen;
- d. grafkelder: een betonnen, kunststoffen of gemetselde onder- of bovengrondse constructie waarin een of meerdere overledenen worden begraven of asbussen worden bijgezet;
- e. asbus: een bus ter berging van as van een overledene;
- f. urn: een voorwerp ter berging van een of meer asbussen;
- g. urnengraf: een particulier graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
 1. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
 2. het doen verstrooien van as;
- h. urnennis: een nis waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het gebruiksrecht is verleend tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
- i. grafbedekking: gedenkteken en grafbeplanting op een graf;
- j. beheerder: de ambtenaar die belast is met de dagelijkse leiding van de begraafplaatsen of degene die hem vervangt;
- k. rechthebbende: natuurlijk persoon of rechtspersoon aan wie een uitsluitend recht is verleend op een particulier graf of een urnengraf;
- l. gebruiker: natuurlijk persoon of rechtspersoon aan wie een recht tot gebruik van een ruimte in een algemeen graf of van een urnennis is verleend.

Artikel 2. Uitbreiding begrippen particulier en algemeen graf

1. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze verordening bepaalde wordt, voor zover van belang, onder 'particulier graf' mede verstaan een urnengraf.

2. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze verordening bepaalde wordt, voor zover van belang, onder 'algemeen graf' mede verstaan een urnennis.

HOOFDSTUK 2. OPENSTELLING, ORDE EN RUST OP DE BEGRAAFPLAATS

Artikel 3. Openstelling begraafplaatsen

1. De begraafplaatsen zijn voor eenieder dagelijks toegankelijk van zonsopgang tot zonsondergang.
2. Ter handhaving van de orde en rust op de begraafplaatsen kunnen de toegangen door de beheerder tijdelijk worden gesloten.
3. Het is verboden gedurende de tijd dat de begraafplaatsen niet voor het publiek geopend zijn, zich daarop te bevinden, anders dan voor het bijwonen van een begrafenis of de bezorging van as.

Artikel 4. Ordemaatregelen

1. Bezoekers, personeel van uitvaartondernemingen en personen die werkzaamheden op de begraafplaatsen hebben te verrichten, zijn verplicht zich in het belang van de orde, rust en netheid te houden aan de aanwijzingen van de beheerder.
2. De beheerder kan personen die zich niet aan de in het eerste lid bedoelde aanwijzing houden van de begraafplaats verwijderen of laten verwijderen.
3. Het is verboden met motorrijtuigen op de begraafplaatsen te rijden:
 - a. elders dan op de daartoe aangewezen rijwegen; motorrijtuigen zijn buiten de rijwegen (slechts) toegestaan voor begrafenissen of voor het vervoer van materialen;
 - b. sneller dan 10 km per uur.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in de aanhef en onderdeel a van het derde lid.

Artikel 5. Plechtigheden

1. Herdenkingsbijeenkomsten, onthullingen van gedenktekens en andere vergelijkbare plechtigheden op een begraafplaats kunnen slechts plaatsvinden nadat deze ten minste zes werkdagen tevoren zijn gemeld aan de beheerder. Datum en uur van de plechtigheid en de wijze waarop deze zal plaatsvinden worden in overleg met de aanvrager door de beheerder vastgesteld.
2. De deelnemers aan de plechtigheid, bedoeld in het eerste lid, zijn verplicht zich in het belang van de orde, rust en netheid op de begraafplaats te houden aan de aanwijzingen van de beheerder.

Artikel 6. Opgravingen en ruimen

Bij het opgraven van overledenen en de ruiming van graven zijn geen andere personen aanwezig dan degenen die door de beheerder met deze werkzaamheden zijn belast.

HOOFDSTUK 3. VOORSCHRIFTEN VOOR LIJKBEZORGING

Artikel 7. Kennisgeving begraven en asbezorging, openen en sluiten van het graf

1. Degene die wil doen begraven, as wil doen bijzetten of as wil doen verstrooien, geeft daarvan uiterlijk om 12.00 uur van de werkdag voorafgaande aan die waarop de begraafing, bijzetting of verstrooiing zal plaatsvinden, kennis aan de beheerder. De zaterdag geldt voor de toepassing van deze bepaling niet als werkdag. Indien de burgemeester toestemming heeft gegeven om de overledene binnen 36 uur na het overlijden te begraven moet de kennisgeving zo tijdig mogelijk worden gedaan.
2. Het openen van een graf ter begraafing of voor het bezorgen van as, en het daarna sluiten van een graf, alsmede het bedienen van de hulpmiddelen mag uitsluitend geschieden door het personeel van de begraafplaats of op aanwijzingen en onder toezicht van de beheerder.

Artikel 9. Over te leggen stukken

1. Tot begraafing wordt niet overgegaan dan nadat het verlof tot begraven is overgelegd aan de beheerder.

2. Indien de begraafplaats of de bezorging van as in een particulier graf zal plaatsvinden, dient een machtiging daartoe aan de beheerder te worden overgelegd ondertekend door de rechthebbende of, indien deze is overleden, door een nieuwe rechthebbende, aangewezen door degenen die in de uitvaart voorzien.
3. Begraafplaats of bijzetting in een particulier graf waarvan de resterende looptijd korter is dan tien jaar, kan alleen plaatsvinden onder gelijktijdige verlenging van het gebruiksrecht met tien of twintig jaar.
De verlenging dient te worden aangevraagd door de rechthebbende.
4. De beheerder onderzoekt of de overgelegde stukken toereikend zijn.

Artikel 10. Tijden van begraven en asbezorging

1. De tijd van begraven en het bezorgen van as is:
 - a. op werkdagen van 9.00 tot 15.00 uur;
 - b. op zaterdag van 9.00 tot 12.00 uur is alleen begraven mogelijk.
2. De beheerder kan in bijzondere gevallen van deze tijden afwijken.

HOOFDSTUK 4. INDELING EN UITGIFTE VAN DE GRAVEN

Artikel 11. Indeling graven en asbezorging

1. Op de begraafplaatsen kunnen worden uitgegeven:
 - a. particuliere graven en urnengraven;
 - b. urnennissen.
2. Het college bepaalt bij nader vast te stellen regels hoeveel overledenen en hoeveel asbussen met of zonder urnen er kunnen worden bijgezet in de particuliere graven en hoeveel verstrooiingen van as er op of in de particuliere graven kunnen plaatshebben. Het college bepaalt tevens de afmetingen en de uitgifteduur van de particuliere graven.
3. In de algemene graven kunnen maximaal twee overledenen worden begraven. Op sommige begraafplaatsen is slechts ruimte voor een overledene per graf.
4. Op sommige begraafplaatsen kan as worden verstrooid op een strooiveld.
5. Sommige typen graven, urnennissen of bepaalde diensten zijn niet, niet meer of nog niet op elke begraafplaats beschikbaar. Er bestaat geen recht op uitgifte of levering.

Artikel 13. Volgorde van uitgifte

1. De particuliere graven worden slechts voor directe begraafplaats en in volgorde van ligging uitgegeven.
2. Het college kan een particulier graf toewijzen anders dan voor directe begraafplaats en buiten de volgorde van uitgifte, indien dit vanuit het oogpunt van doelmatig beheer van de begraafplaats niet bezwaarlijk is.

Artikel 14. Categorieën

Het college kan bij nader vast te stellen regels de algemene en particuliere graven onderverdelen in categorieën. Het college bepaalt voor de verschillende categorieën de situering en oppervlakte.

Artikel 15. Termijnen particuliere graven

1. Het college verleent, voor zover de daartoe bestemde ruimte van de begraafplaats dat toelaat, op een daartoe bij hen schriftelijk in te dienen aanvraag, voor de tijd van tien, twintig of dertig jaar recht op een particulier graf. De termijn begint te lopen op de datum waarop het particuliere graf is uitgegeven.
2. Het in het eerste lid van dit artikel bedoelde recht wordt op aanvraag van de rechthebbende verlengd telkens met een termijn van vijf, tien, vijftien of twintig jaar, mits de aanvraag voor het verstrijken van de lopende termijn wordt ingediend.

Artikel 16. Grafkelder

Het college kan aan de rechthebbende op een particulier graf vergunning verlenen tot het daarin voor eigen rekening doen aanbrengen van een ondergrondse of bovengrondse grafkelder overeenkomstig de door het college te stellen voorwaarden.

Artikel 17. Overschrijving van verleende rechten

1. Het recht op een particulier graf kan op aanvraag van de rechthebbende worden overgeschreven op naam van een ander natuurlijk persoon of rechtspersoon.
2. Na het overlijden van de rechthebbende kan het recht op het particuliere graf worden overgeschreven op naam van een natuurlijk persoon of rechtspersoon, indien de aanvraag daartoe wordt gedaan binnen zes maanden na het overlijden van de rechthebbende.
3. Indien de overleden rechthebbende in het graf dient te worden begraven, of indien de asbus met zijn resten in het graf dient te worden bijgezet, dient het verzoek tot overschrijving daaraan voorafgaand te worden gedaan.
4. Indien na het overlijden van de rechthebbende de aanvraag tot overschrijving aan het college niet wordt gedaan binnen de in het tweede lid van dit artikel gestelde termijn van zes maanden, is het college bevoegd het recht op het particuliere graf te doen vervallen.

Artikel 18. Afstand doen van graven

Zonder aanspraak te kunnen maken op enige vergoeding kan de rechthebbende schriftelijk afstand doen ten behoeve van de gemeente van het recht op het particuliere graf. Van de ontvangst van zodanige verklaring doen burgemeester en wethouders schriftelijk mededeling aan de rechthebbende.

HOOFDSTUK 5. GRAFBEDEKKINGEN

Artikel 19. Vergunning grafbedekking

1. Voor het hebben van een grafbedekking is een schriftelijke vergunning nodig van het college.
2. De rechthebbende van een particulier graf vraagt de vergunning voor het hebben van een grafbedekking aan.
3. Het college stelt nadere regels vast omtrent de wijze van aanvragen van de vergunning, de aard en de afmetingen van de grafbedekking en de wijze van aanbrengen.
4. Het college kan de vergunning weigeren indien naar het oordeel van het college:
 - a. niet voldaan wordt aan de vastgestelde nadere regels, bedoeld in het derde lid;
 - b. de grafbedekking afbreuk doet aan het aanzien van de begraafplaats;
 - c. de duurzaamheid van de materialen onvoldoende is;
 - d. de constructie van de grafbedekking ondeugdelijk is.
5. Op algemene graven kan slechts een grafbedekking worden aangebracht, indien het graf vol is;
6. Het is niet toegestaan losse voorwerpen van glas of een ander breekbaar materiaal op een graf te leggen.

Artikel 20. Onderhoud door gemeente

Het college voorziet in het algemeen onderhoud van de begraafplaatsen.

Artikel 21. Onderhoud door rechthebbende of gebruiker

1. Het (doen) plaatsen, aanbrengen, herstellen, vernieuwen of verwijderen van de grafbedekking geschiedt door, voor rekening van en voor risico van de rechthebbende of de gebruiker.
2. Rechthebbenden en gebruikers zijn verplicht de gedenktekens en grafbeplanting goed te onderhouden. Onder dit onderhoud wordt begrepen het rechtzetten, herstellen of vernieuwen, het verven van opschriften, en het bijkleuren of schilderen van stenen en hekwerken en ornamenten, alsmede het regelmatig snoeien van winterharde gewassen en het verwijderen van dode beplanting.
3. Indien de rechthebbende of de gebruiker nalaat de grafbedekking behoorlijk te onderhouden of te herstellen, kan het college de hiervoor in aanmerking komende voorwerpen of zo nodig de gehele grafbedekking op diens kosten doen verwijderen, zonder dat het college tot enige vergoeding verplicht is.

4. De verwijdering vindt niet plaats dan nadat het college de rechthebbende of de gebruiker schriftelijk op de hoogte heeft gesteld van de toestand van de grafbedekking. Wanneer het adres van de rechthebbende of de gebruiker niet bekend is maakt het college de verklaring bij de ingang van de begraafplaats op het mededelingenbord bekend. Bij het graf wordt een verwijzing naar de mededeling aangebracht.
5. Het college kan de rechthebbende of de gebruiker per aanschrijving verplichten een grafbedekking te herstellen binnen de door het college gestelde termijn indien de beschadiging van de grafbedekking gevaar oplevert voor derden. Bij direct gevaar mag de beheerder de grafbedekking neerleggen of tijdelijk verwijderen, op kosten van de rechthebbende of gebruiker.

Artikel 22. Niet-blijvende grafbeplanting

Niet-blijvende beplanting op een graf die in een verwaarloosde staat verkeert kan door de beheerder worden verwijderd zonder dat aanspraak kan worden gemaakt op schadevergoeding. Losse bloemen, planten, kransen en dergelijke kunnen, wanneer zij verwelkt zijn, door de beheerder worden verwijderd.

Artikel 23. Verwijdering grafbedekking na verstrijken van de termijn

1. De grafbedekking kan gedurende een maand voor het verstrijken van het grafrecht door de rechthebbende of gebruiker worden verwijderd.
2. De grafbedekking vervalt na het verstrijken van het grafrecht van rechtswege aan de gemeente en kan door het college worden verwijderd en vernietigd.

HOOFDSTUK 6. RUIMING VAN GRAVEN, URNENGRAVEN EN URNENNISSEN

Artikel 24. Ruiming, bezorging van overblijfselen en as

1. De beheerder draagt er zorg voor dat met de bij de ruiming van het graf nog aanwezige menselijke resten te allen tijde respectvol wordt omgegaan en dat bezoekers van de begraafplaats niet met menselijke resten worden geconfronteerd. De bij de ruiming van het graf nog aanwezige menselijke resten worden dieper in hetzelfde graf of elders begraven en de as wordt verstrooid op een van de daartoe bestemde gedeelten van de begraafplaatsen.
2. Nabestaanden van een overledene die begraven is in een algemeen graf kunnen gedurende de in het eerste lid bedoelde termijn bij de medewerker gravenadministratie een aanvraag indienen om bij ruiming de menselijke resten, indien mogelijk, bijeen te doen brengen voor crematie of voor herbegraving elders. Nabestaanden van een overledene waarvan een asbus al of niet met een urn is bijgezet in een algemeen graf kunnen bij de medewerker gravenadministratie een aanvraag indienen om deze ter beschikking te houden voor herbegraving of verstrooiing elders.
3. De rechthebbende op een particulier graf kan bij de medewerker gravenadministratie een aanvraag indienen om de menselijke resten te doen verzamelen om deze opnieuw in dezelfde grafruimte te doen plaatsen dan wel om deze te cremeren of elders opnieuw te doen begraven. De rechthebbende op een particulier urnengraf of particuliere urnennis kan bij de medewerker gravenadministratie een aanvraag indienen de asbus ter beschikking te houden om elders bij te zetten of om de as te doen verstrooien.

HOOFDSTUK 7. EINDE VAN DE GRAFRECHTEN

Artikel 25

1. De grafrechten vervallen:
 - a. door het verlopen van de termijn;
 - b. indien de rechthebbende of gebruiker afstand doet van het recht;
 - c. indien één van de begraafplaatsen wordt opgeheven.
2. Het college kan de grafrechten vervallen verklaren:
 - a. indien de betaling van het gebruiksrecht en de onderhoudskosten ten behoeve van de vestiging of een verlenging van het grafrecht - ondanks een aanmaning - niet binnen drie maanden na aanvang van die termijn is geschied;
 - b. indien de rechthebbende of gebruiker - ondanks een aanmaning - in verzuim blijft een op grond van deze verordening op hem rustende verplichting na te komen of daarmee in strijd handelt;

- c. indien de rechthebbende of gebruiker van een graf is overleden en het recht niet binnen een half jaar is overgeschreven;
- 3. In de gevallen als bedoeld in het eerste lid, onderdelen b en c, en in het tweede lid, vindt geen terugbetaling plaats van een deel van de kosten van het grafrecht, betaalde onderhoudsbijdragen of eventuele andere kosten;
- 4. Onverminderd het bepaalde in voorgaande leden is de rechthebbende of gebruiker of degene die opdracht heeft gegeven een grafrecht te vestigen of andere diensten te verrichten, een uitvaartverzorger inbegrepen, bij niet (tijdige) betaling van kosten die verband houden met werkzaamheden of diensten in verband met lijkbezorging of plechtigheden als bedoeld in artikel 5 of maatregelen als bedoeld in artikel 4, zonder dat nadere ingebrekestelling is vereist, in gebreke. Het college is dan gerechtigd om vanaf de factuurdatum aan de rechthebbende in rekening te brengen:
 - a. rente ad 1,5% per maand - een gedeelte van een maand als een maand gerekend - over het opeisbare bedrag;
 - b. administratiekosten, gesteld op 10% van het factuurbedrag, met een minimum van € 25,- per factuur;
 - c. alle gerechtelijke en buitengerechtelijke incassokosten; deze laatste worden wat omvang betreft bepaald door de door het college met de inning belaste advocaat en/of incassobureau.

HOOFDSTUK 10. SLOTBEPALINGEN

Artikel 28. Intrekking oude regeling

De Beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Midden-Groningen 2019 wordt ingetrokken op de in artikel 31 genoemde datum.

Artikel 29. Overgangsbepaling

- 1. Besluiten van het college die genomen zijn krachtens de Beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Midden-Groningen 2019, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.
- 2. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om vergunning op grond van de Beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Midden-Groningen 2019 is ingediend en voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening niet op de aanvraag is beslist, wordt daarop deze verordening toegepast.

Artikel 30. Strafbepaling

Hij die handelt in strijd met de artikelen 4 en 5 wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.

Artikel 31. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2025.

Artikel 32. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Midden-Groningen 2025.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 24 oktober 2024,

*Erica van Lente
De voorzitter*

*Mieke Bouwman,
De griffier.*